

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
(НАЦКОМФІНПОСЛУГ)**

01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 3, тел. 234-02-24, факс 235-77-51, Код ЄДРПОУ 38062828

31.05.2017 № 4132/12-5

На №

від

**Державна регуляторна
служба України**

Щодо погодження регуляторного акта

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до статті 21 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” направляє на погодження доопрацьований проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”.

Ураховуючи, що зазначений проект розпорядження розроблений на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 22.12.2016 № 45992/1/1-16 та направлений на забезпечення реалізації Закону України „Про споживче кредитування”, що набирає чинності 10.06.2017, просимо погодити зазначений проект у **найкоротший термін**.

- Додатки:
1. Копія проекту розпорядження на 7 арк. у 1 прим.
 2. Аналіз регуляторного впливу на 27 арк. у 1 прим.
 3. Друкований варіант сторінок офіційного сайту Нацкомфінпослуг на 3 арк. у 1 прим.
 4. Протокол зауважень та пропозицій до проекту розпорядження на 14 арк. у 1 прим.

Голова

І. Пашко

Скоробагатько
234-50-05

Державна регуляторна служба України
№ 5667/0/19-17 від 02.06.2017

0.31

ПРОЕКТ

Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит

Відповідно до пунктів 4 та 5 розділу IV Прикінцевих та перехідних положень Закону України „Про споживче кредитування”, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Затвердити Методику розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, що додається.
2. Департаменту консолідованого нагляду та методології на ринках фінансових послуг разом з департаментом юридичного забезпечення та ведення реєстру фінансових установ подати це розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
3. Це розпорядження набирає чинності з 10 червня 2017 року, але не раніше дня його офіційного опублікування.
4. Організаційно-розпорядчому департаменту забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Залетова О.М.

Голова Комісії

І. Пашко

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end, positioned to the right of the printed name 'І. Пашко'.

Проект

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сфері ринків
фінансових послуг

№ _____

Методика

**розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної
процентної ставки за договором про споживчий кредит**

Розділ I. Загальні положення

1.1. Ця Методика розроблена відповідно до статей 5 та 8 Закону України „Про споживче кредитування” та встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, (далі – кредитодавець) загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит (далі – договір).

1.2. У цій Методиці терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України „Про споживче кредитування”.

1.3. Обчислення загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит здійснюються згідно з розділами II та III цієї Методики та базуються на обраних споживачем умовах кредитування, і на припущенні, що договір залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі про споживчий кредит.

Розділ II. Розрахунок загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит

2.1. Розрахунок загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит здійснюється у грошовому виразі шляхом підсумовування загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом за формулою:

$$\text{Варт} = K + 3B,$$

де

Варт – загальна вартість кредиту для споживача за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором про споживчий кредит (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

3B – загальні витрати за споживчим кредитом.

2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:

проценти за користування споживчим кредитом;

платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності);

комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням споживчого кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору про споживчий кредит, у тому числі:

платежі за обслуговування кредитної заборгованості;

платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця.

2.3. Платежі за додаткові та супутні послуги на користь третіх осіб, зокрема, нотаріуса, оцінювача, страховика, пов'язані з договором, не включаються до загальних витрат за споживчим кредитом.

2.4. До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

платежі, що підлягають сплаті споживачем у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит;

платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які споживач зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.

Розділ III. Розрахунок реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит

3.1. Реальна річна процентна ставка – загальні витрати за споживчим кредитом, виражені у процентах річних від загального розміру виданого кредиту.

3.2. Для цілей обчислення реальної річної процентної ставки визначаються загальні витрати за споживчим кредитом згідно з розділом II цієї Методики.

3.3. Якщо договір про споживчий кредит містить умови, що дозволяють зміну процентної ставки або інших платежів за послуги кредитодавця, включених до загальних витрат за споживчим кредитом при обчисленні реальної річної процентної ставки, і така зміна не може бути визначена на момент обчислення, реальна річна процентна ставка обчислюється на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитодавця залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору.

3.4. Якщо кредит надається на умовах, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:

$$PP = \left(\frac{ЗВ}{К} \right) / T * 365 * 100\%$$

де

PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

$ЗВ$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

T – строк користування споживчим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит споживачеві, до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.

3.5 Якщо кредит надається на інших умовах, ніж зазначено у пункті 3.4. цього розділу, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + 3B_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}}$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір споживчого кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором про споживчий кредит в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t=1$ - порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором про споживчий кредит;

K_t – платіж в погашення основного боргу за споживчим кредитом (тіла кредиту) з датою сплати d_t , при цьому $K = \sum_{t=1}^n K_t$.

ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики, з датою сплати d_t , при цьому $ZB = \sum_1^n ZB_t$, ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору), а також під час видачі споживчого кредиту.

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

**Директор департаменту консолідованого
нагляду та методології на ринках
фінансових послуг**

В. Логвіновський

**Аналіз регуляторного впливу
проекту розпорядження Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг „Про
затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для
споживача, реальної річної процентної ставки за договором про
споживчий кредит”**

I. Визначення проблеми

Проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” (далі – Проект розпорядження) розроблений на виконання Плану роботи Нацкомфінпослуг на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Нацкомфінпослуг від 06.12.2016 № 3043, та доопрацьований у зв'язку з надходженням зауважень.

15.11.2016 Верховною Радою України прийнято Закон України „Про споживче кредитування” (далі – Закон), який набирає чинності з 10.06.2017. Законом визначені загальні правові та організаційні засади споживчого кредитування в Україні відповідно до міжнародно-правових стандартів у цій сфері.

Пунктом першим частини другої статті 5 Закону передбачено, що органи, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції у сфері споживчого кредитування: затверджують методику розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Прикінцевими та перехідними положеннями Закону визначено Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, до дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Законом встановлено, що інформація, яка надається споживачу до укладення договору про споживчий кредит, включає, зокрема, інформацію щодо загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки.

Загальна вартість кредиту для споживача, відповідно до Закону, – це сума загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом.

Реальна річна процентна ставка – загальні витрати за споживчим кредитом, виражені у процентах річних від загального розміру виданого кредиту.

Метою розробки проекту нормативно-правового акта є встановлення єдиної для всіх небанківських фінансових установ методики, що забезпечить розрахунок та надання споживачу повної та достовірної інформації про загальну вартість кредиту, а також забезпечить належне конкурентне середовище на ринку кредитування.

Важливість проблеми полягає в тому, що споживче кредитування має популярність серед населення та має потенціал для розвитку. Водночас, рівень довіри населення до фінансових установ є досить низьким. Отже, відновлення довіри до фінансового сектору повинне бути основною метою правової реформи споживчого кредитування. Зменшення довіри населення до фінансових установ, зокрема, вплинуло на кількість членів кредитних спілок, отже станом на 30.09.2016 кількість членів кредитних спілок становила 678,3 тис. осіб, що на 73,4 тис. осіб (9,8%) менше, ніж за відповідний період 2015 року.

Споживчі кредити мають найбільший попит серед усіх кредитів, а саме 59,6% від суми кредитів (1 106,4 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 3,9% (43,4 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 4,2% (46,5 млн. грн.) та на інші потреби – 91,9% (1 016,5 млн. грн.). Однак у законодавстві існують прогалини в регулюванні споживчого кредитування, особливо що стосується оманливої реклами, розкриття інформації, оцінки кредитоспроможності позичальника, кредитного посередництва, несправедливих умов договорів споживчого кредиту, нав'язування додаткових та супутніх послуг, відсутності однакових вимог до кредиторів, які є банками та небанківськими установами, та відповідальності у сфері споживчого кредитування.

Чимало порушень прав споживачів фінансових послуг трапляється внаслідок оманливої реклами. Як показує практика, фінансові установи не розкривають значень реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит та загальної вартості кредиту.

Згідно з інформацією про роботу зі зверненнями громадян, до Нацкомфінпослуг за I квартал 2017 року надійшла 121 скарга з питань діяльності кредитних спілок та 113 скарг з питань щодо врегулювання відносин із ломбардами, фінансовими компаніями та іншими фінансовими установами.

Зазначена вище інформація свідчить про важливість виникнення проблеми та характеризує її значний масштаб.

Слід зазначити, що принципів захисту прав споживачів і розкриття інформації дотримується лише невелика кількість фінансових установ. Головна проблема – відсутність інформації про реальну річну процентну ставку через поширену практику застосування додаткових і прихованих комісій, платежів за супутні послуги. Іноді неможливо навіть розрахувати процентні ставки, оскільки відсутня інформація про додаткові комісійні і будь-які платежі. У Проекті розпорядження зазначаються загальні витрати за споживчим кредитом, що унеможливить приховувати будь-які інші витрати.

Передумовою ефективного захисту є розкриття інформації. Відомості про умови кредитування повинні бути чіткими, детальними, порівняними, тоді споживач зможе зробити свідомий вибір. Тому одним із важливих об'єктів державного регулювання в споживчому кредитуванні є інформаційні правовідносини небанківських фінансових установ, які мають право надавати

споживчі кредити, та публічні зобов'язання таких фінансових установ перед потенційними клієнтами до та під час укладання договорів.

Проект розпорядження встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

У положенні Директиви ЄС 2008/48 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2008 року про кредитні угоди для споживачів та про скасування Директиви Ради 87/102/ЄЕС встановлено вимоги до річної процентної ставки, для обчислення якої передбачена математична формула, яка була врахована при розробці Проекту розпорядження.

Враховуючи необхідність єдиного підходу до розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для небанківських фінансових установ та банків, Проектом розпорядження враховано підхід Національного банку України щодо регулювання відповідного питання, реалізований Правилами надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну вартість кредиту, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 10.05.2007 № 168, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 25.05.2007 за № 541/13808.

Інформація, що надається споживачам фінансових послуг до укладання договорів та під час їх виконання, є дуже важливою для розуміння споживачами умов цих договорів. Щонайменше, споживачі повинні знати фактичну вартість кредиту, ефективну процентну ставку та інформацію про будь-які інші платежі, які сплачуються за видачу, обслуговування та повернення кредиту.

З метою надання споживачам можливості приймати свої рішення з повним знанням фактів, вони повинні отримувати достатню інформацію, яку споживачі можуть відібрати та обміркувати до укладання кредитної угоди, про умови та вартість кредиту та про свої зобов'язання. Для забезпечення якомога більшої прозорості та порівняння пропозицій, така інформація повинна, зокрема, включати річну процентну ставку виплат за кредитом, встановлену однаковою чином як для небанківських фінансових установ, так і для банків.

Загальна вартість кредиту для споживача повинна складатися з усіх витрат, включаючи відсотки, комісії, податки, платежі кредитним посередникам та будь-які інші збори, які споживач повинен сплатити у зв'язку з кредитною угодою, крім нотаріальних витрат. Фактичне знання споживача про витрати повинне бути об'єктивно оцінене, зважаючи на вимоги професійної обережності.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	

Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки на сьогодні не встановлено порядку обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Також проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки суб'єкти господарювання (небанківські фінансові установи, які мають право надавати споживчі кредити: фінансові компанії, ломбарди, кредитні спілки) за більше ніж 20 років існування ринку споживчого кредитування не спромоглись розробити єдиний підхід щодо надання порівняльної та достовірної інформації щодо вартості кредиту, що вплинуло перш за все на рівень захищеності інтересів позичальників – споживачів фінансових послуг. Отже, ринок не регулює цього питання.

Очікуваними результатами прийняття акта є затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою Проекту розпорядження є створення такого механізму споживчого кредитування, який забезпечить захист прав та законних інтересів як споживачів, так і кредиторів у цій сфері, створить належне конкурентне середовище на фінансовому ринку, підвищить рівень довіри населення до нього, забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.

Також цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми, є:

створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;

забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;

створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку; підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Серед способів досягнення цілей державного регулювання можна запропонувати такі альтернативні способи досягнення цілей:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули відносного відсотка переплати для будь-якого періоду дії договору
Альтернатива 2	Установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули ефективної ставки відсотка, як це передбачено Проектом розпорядження

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей державного регулювання ринків фінансових послуг вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави, громадян та суб'єктів господарювання можна сформулювати таким чином:

оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	1) створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит; 2) забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.	Відсутні

Альтернатива 2	<p>1) створення правових засад для виконання вимог Закону в частині встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;</p> <p>2) забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів щодо отримання інформації про умови кредитування в частині загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит;</p> <p>3) створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку;</p> <p>4) підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.</p>	Відсутні
----------------	---	----------

оцінка впливу на сферу інтересів громадян (споживачі фінансових послуг)

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Отримання споживачами кредитних послуг інформації про загальну вартість кредиту та реальну річну процентну ставку за договором про споживчий кредит (відносний процент переплати).	Можливі витрати, пов'язані з неможливістю порівняння кредитних продуктів, наданих банківськими та небанківськими установами
Альтернатива 2	Отримання споживачами кредитних послуг достовірної та фінансово-обґрунтованої інформації про загальну вартість кредиту та реальну річну процентну ставку за договором про споживчий кредит. Можливість виваженого вибору кредитної послуги шляхом порівняння умов надання таких послуг банківськими та небанківськими установами.	Відсутні

оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання (небанківські фінансові установи, які мають право надавати споживчі кредити: фінансові компанії, ломбарди, кредитні спілки)

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	2	15	1367	1303	1384
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,14	1,08	98,77	94,15	100

наведено дані щодо кількості та питомої ваги суб'єктів господарювання (великих, середніх, малих та мікропідприємств) – фінансових компаній, ломбардів, кредитних спілок, визначених за розмірами доходу суб'єктів за три квартали 2016 року на підставі даних, що надані фінансовими установами до Нацкомфінпослуг.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Можливість виконання вимог Закону в частині застосування методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для надання інформації споживачу.	Відсутні
Альтернатива 2	Можливість виконання вимог Закону в частині застосування методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для надання інформації споживачу. Створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку. Підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить збільшення кількості клієнтів фінансових установ.	Можливі витрати наведені у додатках 1 та 2 до цього аналізу регуляторного впливу

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва визначено витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 1 до цього аналізу регуляторного впливу).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	5900
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	5900

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	2	При цій альтернативі будуть частково розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу і не враховують інтереси суб'єктів господарювання.
Альтернатива 2	4	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблеми, визначеної у розділі I цього аналізу регуляторного впливу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
--------------------------	-------------------	--------------------	--

Альтернатива 1	Можливість виконання вимог Закону в частині застосування методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача і реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит для надання інформації споживачу. Тобто, проблема не може бути розв'язана повною мірою, оскільки споживач не зможе порівняти продукти в банківській та небанківській сфері	Можливі витрати, пов'язані з неможливістю порівняння кредитних продуктів, наданих банківськими та небанківськими установами	Рейтинг 2 бали присвоєний у зв'язку з тим, що альтернатива не сприяє ефективному регулюванню ринків фінансових послуг
Альтернатива 2	Вигодами є створення належного конкурентного середовища на фінансовому ринку. Підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку, що забезпечить збільшення кількості клієнтів фінансових установ	Відсутні	Рейтинг 4 бали присвоєний, оскільки при цій альтернативі будуть враховані всі інтереси суб'єктів господарювання та розв'язані проблеми, визначені в розділі 1 цього аналізу регуляторного впливу

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	При цій альтернативі частково розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу	Неприйняття акта призведе до порушення Закону, також порушуються права споживачів
Альтернатива 2	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Альтернатива дозволяє небанківській фінансовій установі обрати спрощений варіант розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий	Ризик впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутній

	<p>кредит, якщо кредит надається на умовах, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит. Це дає змогу кредитним установам зменшити кількість витрат</p>	
--	--	--

Під час проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей обрано Альтернативу 2 Установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули ефективної ставки відсотка, як це передбачено Проектом розпорядження. Як наслідок дана Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Альтернатива дозволяє небанківській фінансовій установі обрати спрощений варіант розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, якщо кредит надається на умовах, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит. Це дає змогу кредитним установам зменшити кількість витрат.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розв'язується шляхом затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

Проектом розпорядження пропонується такий механізм розв'язання проблеми:

обчислення загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит на базі обраних споживачем умов кредитування і на припущенні, що договір залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і

споживач виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі;

встановлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача за договором про споживчий кредит, що передбачає підсумовування загального розміру кредиту та загальних витрат за споживчим кредитом. При цьому надається визначення та перелік загальних витрат;

встановлення методики розрахунку реальної річної процентної ставки із застосуванням формули відносної переплати для договорів, що передбачають період повернення кредиту за договором менше одного року;

встановлення методики розрахунку реальної річної процентної ставки із застосуванням формули ефективної ставки відсотка для договорів, що передбачають період повернення кредиту за договором один рік і більше.

Для розв'язання проблеми пропонується прийняти проект регуляторного акта, що дозволить:

забезпечити захист прав та законних інтересів як споживачів, так і кредиторів у цій сфері;

створить належне конкурентне середовище на фінансовому ринку;

підвищить рівень довіри населення до нього, забезпечить сприятливі умови для розвитку економіки України.

Враховуючи необхідність єдиного підходу до розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, запропонований Проект розпорядження дасть змогу споживачам більш виважено обирати кредитні послуги шляхом порівняння умов надання таких послуг банківськими та небанківськими установами.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт поширюватиметься на небанківські фінансові установи, які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити.

У зв'язку з тим, що вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на які поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, розрахунок витрат на запровадження державного регулювання здійснено згідно з Тестом малого підприємництва, викладеним у додатку 2 до цього аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Проектом розпорядження передбачено набрання чинності з 10 червня 2017 року, але не раніше дня його офіційного опублікування, що збігається з датою набрання чинності Законом України „Про споживче кредитування”.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Кількісні показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю:

кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія акта (фінансові компанії, ломбарди, кредитні спілки), станом на 30.09.2016 становить 1693;

кількість скарг громадян до Нацкомфінпослуг за I квартал 2017 року з питань діяльності кредитних спілок та з питань щодо врегулювання відносин з ломбардами, фінансовими компаніями та іншими фінансовими установами становить 234;

кількість членів кредитних спілок, які мають діючі кредитні договори, станом на 30.09.2016 становить 153,2 тис. осіб.

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта буде здійснюватися шляхом оприлюднення його в офіційних друкованих виданнях. Проект розпорядження буде оприлюднено на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет.

Розмір коштів та час, що витрачаються суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта:

розрахунок розміру коштів та часу, що витратиметься суб'єктами господарювання, викладені в додатках 1 та 2 до цього регуляторного впливу; витрат коштів та часу фізичних осіб не передбачається.

Якісними показниками результативності будуть:

зменшення кількості випадків порушень прав споживачів на ринку небанківського кредитування;

зменшення випадків зловживань з боку недобросовісних небанківських кредитних установ.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

За дотриманням вимог регуляторного акта здійснюватиметься контроль як складова частина державного регулювання та нагляду за діяльністю фінансових установ.

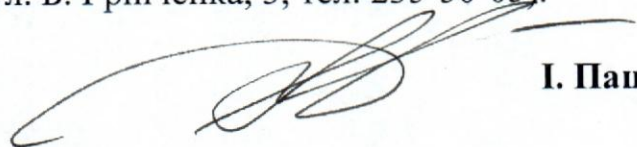
Для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуватимуться виключно статистичні дані, тому базове відстеження результативності буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після проведення базового відстеження. Періодичне відстеження результативності планується проводити кожних три роки після повторного відстеження.

Відстеження результативності регуляторного акта не потребує додаткових організаційних заходів Нацкомфінпослуг.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено департаментом консолідованого нагляду та методології на ринках фінансових послуг Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (м. Київ-001, вул. Б. Грінченка, 3, тел. 235-50-05).

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

Додаток 1 до аналізу регуляторного впливу проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача та методики розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 1 (установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули відносного відсотка переплати для будь-якого періоду дії договору)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	300	300
1.1	Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом	300	300
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0

5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше, гривень.	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	350	350
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання	17	17
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	5900	5900

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо (Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом)	300	0	300

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, тощо), грн.	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
------------	--------------------	-------------------------------	------------------------

		рік)	
Витрати часу на ознайомлення з вимогами нормативно-правового акту (0,5 год)	10	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, визначені для альтернативи 2 (установлення методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, при цьому встановлюється, що реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обліковується із застосуванням формули ефективної ставки відсотка, як це передбачено Проектом розпорядження)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	300	300
1.1	Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом	300	300
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0

5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше, гривень.	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	350	350
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання	17	17
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	5900	5900

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо (Оновлення програмного забезпечення у зв'язку зі змінами, передбаченими Проектом)	300	0	300

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

--	--	--	--

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, тощо), грн.	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років

Витрати часу на ознайомлення з вимогами нормативно-правового акту (0,5 год)	10	0	0
---	----	---	---

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

Додаток 2 до аналізу регуляторного впливу проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача та методики розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з "20" лютого 2017 р. по "15" лютого 2017 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Інтернет-консультації щодо підготовки редакції Проекту з представниками ринків фінансових послуг	Об'єднання кредитних спілок, що налічує 86 членів	Підтримка основних цілей проекту акта та готовність учасників консультацій взяти участь в опрацюванні проекту акта після його оприлюднення на офіційному сайті Нацкомфінпослуг.
2	Інтернет-консультації щодо підготовки редакції Проекту з представниками ринків фінансових послуг	Об'єднання кредитних спілок, що налічує 86 членів	Опрацювання зауважень та пропозицій які надійшли від представників ринків фінансових послуг для підготовки остаточної редакції Проекту розпорядження

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1367 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 64 (одиниць) та мікропідприємництва 1303 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 98,77 (відсотків) (відповідно до таблиці "Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання").

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0	0	0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0	0	0
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0	0	0
5	Витрати на консультацію щодо застосування необхідних функцій Microsoft	50	0	50

	Excel			
6	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>	50	0	50
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1367	1367	1367
8	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом"</i> <i>X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)</i>	68350	0	68350
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання:			
9.1	знайти регуляторний акт в мережі Інтернет або за допомогою ресурсу Liga та ознайомитись з його змістом (0,5 год)	10	0	10
10	Процедури організації виконання вимог регулювання:	0	0	0

11	Процедури офіційного звітування	0	0	0
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0	0	0
13	Інші процедури:	0	0	0
14	Разом, гривень (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	10	0	10
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1367	1367	1367
16	Сумарно, гривень (рядок 14 X рядок 15)	13670	0	13670

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедуру, год	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/год	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0

(унесення інформації про сільгосптоваровиробника до Реєстру)					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури:	0	0	0	0	0
Разом за рік	X	X	X	X	0
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	0

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу)

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	68350	68350

2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	13670	13670
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	82020	82020
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	0	0
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	0	0

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Виконання вимог, передбачених Проектом розпорядження, передбачає здійснення розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит шляхом застосування програмного забезпечення Microsoft Excel. Під час проведення консультацій з представниками ринку кредитних послуг виявлено, що суб'єкти господарювання, на які здійснюється регуляторний вплив, для цілей оптимізації своєї діяльності використовують програмні продукти. Фінансові установи можуть обирати на свій розсуд: здійснювати розрахунки реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит на підставі наявного у них програмного продукту (у такому випадку можливі витрати на оновлення настройки програми в частині розрахунку реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит, в разі відмінностей підходів до розрахунку, передбачених таким програмним продуктом, та підходу, передбаченого Проектом розпорядження) або шляхом застосування безпосередньо Microsoft Excel, що не потребує додаткових витрат.

Можливість виконання вимог, передбачених Проектом розпорядження, із застосуванням Microsoft Excel, що не потребує додаткових витрат, може вважатися корегуючим (пом'якшувальним) заходом для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Крім того, витрати на консультацію спеціаліста щодо застосування необхідної функції Microsoft Excel можна уникнути в разі ознайомлення з „Довідкою застосування функції”, передбаченою програмою Microsoft Excel.

На основі запропонованих компенсаторів для суб'єктів малого підприємництва проведена повторна оцінка витрат суб'єктів малого підприємництва для скорегованих процедур.

Показник	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за перший рік, гривень	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за п'ять років, гривень
Заплановане регулювання	82020	82020

За умов застосування компенсаторних механізмів для малого підприємництва	13670	13670
Сумарно: зміна вартості регулювання малого підприємництва	68350	68350

Кор (Коринівський)

[Мапа сайту](#)[Підписка на новини RSS](#)[Українська](#)[Русский](#)[English](#)[Розкриття інформації НПФ](#)

Національна комісія, що

здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Пошук

[Головна](#) [Новини](#) [Проекти регуляторних актів](#) 23

Травня 2017, 15:05

Лист Голові комісії

[Інформація про Нацкомфінпослуг](#)[Законодавство у сфері ринків фінансових послуг](#)[Діяльність Нацкомфінпослуг](#)[Державний реєстр фінансових установ, інші реєстри та переліки](#)[Адміністративні послуги та довідкова інформація](#)[Доступ до публічної інформації](#)[Новини, події, обговорення](#)[Звернення громадян](#)[Очищення влади](#)[Запобігання корупції](#)

Повідомлення про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит”

На виконання вимог статті 13 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення

Сервісний центр

Рішення, прийняті за результатами розгляду справ про правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг

Комплексна інформаційна система

Огляд ринків

Інформація про скарги на фінансові установи

доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” (далі – Проект розпорядження).

Проект розпорядження було доопрацьовано за результатами розгляду зауважень, які надійшли від Всеукраїнської асоціації кредитних спілок, Національної асоціації кредитних спілок України та Проекту USAID „Трансформація фінансового сектору”.

Розроблений проект нормативно-правового акта встановлює єдину для всіх фінансових установ методику, що забезпечить розрахунок та надання споживачу повної та достовірної інформації про загальну вартість кредиту, а також забезпечить належне конкурентне середовище на ринку кредитування.

Проект розпорядження встановлює порядок обчислення фінансовими установами (крім банків), які відповідно до закону мають право надавати споживчі кредити, загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит.

[Проект розпорядження Нацкомфінпослуг](#)

[Проект Методики розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит](#)

[Протокол зауважень та пропозицій](#)

[Аналіз регуляторного впливу](#)

[Перейти до списку новин](#)

[Версія для друку](#)

© Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
«Комп'ютерні Інформаційні Технології»

Розробник: ТОВ

		<p>додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору, у тому числі:</p> <p>платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування), платежі за обслуговування кредитної заборгованості, платежі за юридичне оформлення, платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця; платежі за видачу один раз на місяць виписок або довідок про стан заборгованості за кредитом/здійсненні платежі за кредитом (якщо така плата вимагається кредитодавцем).</p>
<p>2.4. Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>	<p>Виключити пункт 2.4 як такий, що не відповідає Закону України «Про споживче кредитування»</p>	<p>Враховано 2.4. Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>
<p>2.5. До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:</p> <p>платежі, що підлягають сплаті споживачем у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором;</p> <p>платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які споживач зобов'язаний здійснити</p>	<p>Доповнити Методику нормою про те, що кредитодавець не має права встановлювати платежі, які споживач має сплатити на користь кредитодавця за дії, які кредитодавець здійснює на власну користь, або за дії, які споживач здійснює на користь кредитодавця, або що їх вчиняє кредитодавець або споживач з метою</p>	<p>Не враховано</p> <p>Запропонована норма не стосується предмету регулювання Методики, тому не може бути включена у регуляторний акт.</p>

<p>незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.</p>	<p>встановлення, зміни або припинення правовідносин.</p>	
<p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де <i>PP</i> – реальна річна процентна ставка за договором; <i>3B</i> – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики; <i>T</i> – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях; <i>K</i> – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту).</p>	<p>У пункті 3.4 замість зазначення кількості днів у формулі ввести змінну, яка позначатиме кількість днів 365 або 366.</p> <p>Роз'яснити, чи день отримання та/або повернення кредиту враховується при розрахунку реальної процентної ставки</p>	<p>Враховано частково</p> <p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де <i>PP</i> – реальна річна процентна ставка за договором; <i>3B</i> – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики; <i>K</i> – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту); <i>T</i> – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит споживачеві, до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.</p>

	<p>Зауваження та пропозиції до Проекту, надані Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок</p>	
<p>Методика розрахунку загальної вартості кредиту для споживача, реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит</p> <p>(...)</p> <p>Розділ III. Розрахунок реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит</p> <p>(...)</p> <p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де <i>PP</i> – реальна річна процентна ставка за договором; <i>3B</i> – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики; <i>T</i> – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях; <i>K</i> – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту).</p> <p>3.5. Якщо період повернення кредиту за договором становить 365 календарних днів і більше, реальна річна процентна ставка</p>	<p>Для визначення реальної процентної ставки використовувати один алгоритм для всіх договорів, незалежно від строку їх дії. При цьому використовувати алгоритм відносного відсотка переплати.</p> <p>Використання даного алгоритму є на нашу думку, більш доцільним, з таких причин:</p> <p>1. Для договорів строком в один рік і менше ставка згідно методиці МСФЗ перевищує номінальну лінійну ставку, так як період капіталізації в ній складає 365 днів (для договорів менше одного року нараховані відсотки менші, ніж відсотки, нараховані у відповідності до лінійної ставки, що приводить до збільшення реальної ставки, що забезпечує нарахування вказаних відсотків). Цей факт може призвести до введення в оману потенційних позичальників, якщо в договорі буде вказана реальна ставка, що перевищує номінальну.</p> <p>2. Для ставки МСФЗ перевірити значення вказаної в договорі реальної процентної ставки для позичальника достатньо проблематично. Для цього потрібен комп'ютер та спеціальне програмне забезпечення, хоча б Excel та достатнє вміння роботи з програмами.</p> <p>3. Ставка по відносному відсотку переплати може бути без труднощів розрахована на калькуляторі за декілька хвилин. Цей факт має досить важливе значення, так як кінцевою метою документа, що приймається на даний момент Нацкомфінпослуг, є</p>	<p>Враховано частково</p> <p>3.4. Якщо кредит надається на умовах, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де <i>PP</i> – реальна річна процентна ставка за договором;</p> <p>(...)</p> <p>3.5 Якщо кредит надається на інших умовах, ніж зазначено у пункті 3.4. цього розділу, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:</p>

точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + 3B_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}}$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t = 1$ – порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором;

K_t – платіж в погашення основного боргу за кредитом (тіла кредиту) з датою

сплати d_t , при цьому
$$K = \sum_{t=1}^n K_t$$

$3B_t$ – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики, з датою сплати d_t , при цьому

найбільш повне інформування позичальника про послугу, яка ним отримується

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + 3B_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}}$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

(...)

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

Для розрахунку реальної процентної ставки за договором про споживчий кредит, яким передбачено, що період повернення кредиту становить менше 365 календарних днів, використовується спрощена формула, яка не враховує вартість грошей у часі. Таке спрощення для короткострокових договорів дозволить

$$ЗВ = \sum_{t=1}^n ЗВ_t$$

, $ЗВ_t$ – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору (на момент укладання договору), а також під час видачі кредиту.

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються такі функції:

ВСД (IRR) - якщо потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю (щомісячно, щоденно тощо);

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

спростити завдання розрахунку реальної процентної ставки для фінансових установ, та не призводить до скривлення реальної процентної ставки.

Натомість для довгострокових договорів про споживче кредитування розрахунок за спрощеною формулою та формулою складних процентів (згідно пункту 3.4) призведе до отримання суттєвих відмінностей в результаті розрахунку. Внаслідок цього споживачеві буде неможливо порівняти реальні процентні ставки за договорами про споживче кредитування, що пропонуються небанківськими фінансовими установами та банками, які надають інформацію про реальну процентну ставку, розраховану за формою складних процентів.

Водночас, реальна процентна ставка не використовуються споживачем для розрахунку витрат або вартості кредиту тому, що таку інформацію кредитор надає зобов'язаний надавати споживачеві перед укладанням договору та зазначати у договорі про споживче кредитування.

Крім того, реальна процентна ставка, враховує всі основні витрати, що несе позичальник при укладанні та виконанні договору.

Реальна процентна ставка надає споживачеві порівняльну інформацію про реальну вартість споживчого кредиту. Її перевищення над номінальною процентною ставкою свідчить, що споживачеві

		<p>доведеться понести додаткові витрати, пов'язані з отримання кредиту (додатково до виплат за процентами за номінальною ставкою).</p> <p>Номінальна ставка, вказана в договорі, вказує споживачеві тільки на витрати на проценти за користування кредитом.</p>
	<p>В проекті розпорядження необхідно вказати чи буде реальна процентна ставка, визначена по даному алгоритму, відобразатись у формі 6 звітності, яку подають кредитні спілки в Нацкомфінпослуг, тобто потрібно також вносити зміни в Порядок складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затверджений розпорядженням Держфінпослуг від 25. 12. 2003 № 177, що регламентує подачу звітності.</p>	<p>Не враховано, оскільки запропоноване не є предметом регулювання Проекту</p>
	<p>Зауваження та пропозиції до Проекту, надані Національною асоціацією кредитних спілок</p>	
<p>2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:</p> <p>проценти за користування кредитом; комісії; платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності); платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та</p>	<p>Беручи до уваги, що згідно п. 4) частини 1 Статті 1 Закону України „Про споживче кредитування” комісії віднесено до</p>	<p>Враховано</p> <p>2.2. Загальні витрати за споживчим кредитом включають такі витрати споживача:</p>

<p>поверненням кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору, у тому числі:</p> <p>платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування),</p> <p>платежі за обслуговування кредитної заборгованості,</p> <p>платежі за юридичне оформлення,</p> <p>платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця.</p>	<p>обов'язкових платежів за додаткові та супутні послуги кредитодавця та кредитного посередника (за наявності), абзац третій та четвертий п. 2.2. викласти в редакції:</p> <p>„комісії кредитодавця;</p> <p>комісії та інші платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності);”.</p> <p>в останньому абзаці пункту 2.2 Проекту Методики до складу загальних витрат за споживчим кредитом включено платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця, окрім зазначених у абзацах 3, 5, 6 та 7, абзац 8 пункту 2.2. Проекту Методики виключити.</p>	<p>проценти за користування кредитом;</p> <p>платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем (за наявності);</p> <p>комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та супутні послуги кредитодавця, які сплачуються споживачем, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту, розраховані на дату укладення договору, які є обов'язковими для укладення договору, у тому числі:</p> <p>платежі за ведення рахунків (розрахунково-касове обслуговування),</p> <p>платежі за обслуговування кредитної заборгованості,</p> <p>платежі за юридичне оформлення,</p> <p>платежі за інші додаткові та супутні послуги кредитодавця;</p> <p>платежі за видачу один раз на місяць виписок або довідок про стан заборгованості за кредитом/здійсненні платежі за кредитом (якщо така плата вимагається кредитодавцем.</p>
<p>2.4 Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>	<p>включення частини платежу, яка відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг пов'язаних з договором, до складу загальних витрат за споживчим кредитом не передбачено Законом України „Про споживче кредитування”,</p> <p>- зазначена у пункті Розділу II. Проекту Методики винагорода не є комісією чи іншими обов'язковими платежами за додаткові та супутні послуги кредитодавця</p>	<p>Враховано</p> <p>2.4. Якщо кредитодавець отримує винагороду (комісію) за посередництво щодо надання третьою особою додаткових та супутніх послуг, пов'язаних з договором, частина платежу за такі послуги, що відповідає розміру винагороди кредитодавцю (комісії), включається до загальних витрат за споживчим кредитом.</p>

	та кредитного посередника (за наявності), пункт 2.4. Розділу II. Проекту Методики виключити.	
--	--	--

<p>2.4. До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються: платежі, що підлягають сплаті споживачем у разі невиконання його обов'язків, передбачених договором про споживчий кредит; платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які споживач зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів споживача чи за рахунок споживчого кредиту.</p>	<p>Беручи до уваги, що редакція п. 2.4. Проекту Методики згідно Розпорядження № 1334, містить вимоги, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не передбачені Законом України „Про споживче кредитування”, - є запозиченими з Постанови Правління Національного банку України № 168 від 10.05.2007 року „Про затвердження Правил надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну вартість кредиту”, яку було затверджено відповідно до редакції статті 11 Закону України "Про захист прав споживачів", що втрачає чинність у зв'язку з набуттям 10.06.2017 року чинності Закону України „Про споживче кредитування”, яким затверджено статтю 11 Закону України "Про захист прав споживачів" у редакції – „1. Цей Закон застосовується до відносин споживчого кредитування у частині, що не суперечить Закону України "Про споживче кредитування”, - є оціночними і такими, що містять термінологію не визначену законодавством, зокрема, щодо заборони встановлення платежів „на користь кредитодавця за дії, які кредитодавець здійснює на власну користь (ведення справи, облік кредитних договорів або заборгованості споживача тощо) або за дії, які споживач здійснює на користь кредитодавця (прийняття платежу від споживача)” <p>п. 2.4. викласти в редакції: „2.4. Кредитодавцю забороняється встановлювати споживачу плату за розгляд</p>	<p>Не враховано</p> <p><i>Реальна процентна ставка, враховує всі основні витрати, що несе позичальник при укладанні та виконанні договору.</i></p> <p><i>Реальна процентна ставка надає споживачеві порівняльну інформацію про реальну вартість споживчого кредиту. Та повинна враховувати всі додаткові витрати, пов'язані з отримання кредиту (додатково до виплат за процентами за номінальною ставкою).</i></p> <p><i>Різна база розрахунку реальної процентної ставки (у порівнянні з той, що використовується банками) призведе до того, що споживачеві буде неможливо порівняти реальні процентні ставки за договорами про споживче кредитування, що пропонуються небанківськими фінансовими установами та банками.</i></p> <p>Враховуючи зазначене, зазначений пункт був викладений у редакції, що враховує пропозиції, які надійшли під час оприлюднення акта від Проекту USAID „Трансформація фінансового сектору”</p>
--	---	---

	запиту (заяви) про укладення договору про споживчий кредит та/або будь-яку плату, пов'язану з достроковим поверненням споживчого кредиту.”	
<p>3.4. Якщо період повернення кредиту за договором становить менше 365 календарних днів, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де</p>	<p>Беручи до уваги, що в результаті застосування для одного того самого кредиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формули, наведеної у п. 3.4 Проекту Методики згідно Розпорядження № 1334, - функції ВСД (IRR) та функції ЧИСТВНДОХ (XIRR) програмного комплексу Microsoft Excel, зазначених у п. 3.5. Проекту Методики згідно Розпорядження № 1334, <p>було отримано три різних значення реальної річної процентної ставки (розрахунки для спрощеного прикладу містяться у складі засвідченої НАКСУ копії листа до Нацкомфінпослуг від 21.04.2017 року за № 110/17, який додається), що унеможливило встановлення вказаними математичними методами істинного значення реальної річної процентної ставки та вводитиме споживача в оману,</p> <p>п. 3.4 викласти у наступній редакції:</p> <p>3.4. Реальна річна процентна ставка розраховується окремо для кожного з років користування кредитом за наступною формулою:</p> $PP_t = \left(\frac{3B_t}{K_t} \right) / T * 365 * 100\%,$ <p>де PP_t – реальна річна процентна ставка за</p>	<p>Враховано частково</p> <p>3.4. Якщо кредит надається на умовах, при яких проценти за кредитом нараховуються на суму залишку заборгованості за основним боргом за споживчим кредитом (тілом кредиту), а основний борг за споживчим кредитом (тілом кредиту) виплачується рівними частинами або в кінці строку дії договору про споживчий кредит, реальна річна процентна ставка розраховується у процентах за формулою:</p> $PP = \left(\frac{3B}{K} \right) / T * 365 * 100\%$ <p>де</p> <p>PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;</p> <p>(...)</p> <p>3.5 Якщо кредит надається на інших умовах, ніж зазначено у пункті 3.4. цього розділу, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові</p>

PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

ZB – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики;

K – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

T – строк користування споживчим кредитом в календарних днях. Строк користування споживчим кредитом рахується від дня, наступного за днем надання коштів за договором про споживчий кредит споживачеві, до дня повернення такого кредиту (повного погашення основного боргу за кредитом), передбаченого договором про споживчий кредит.

3.5 Якщо період повернення кредиту за договором становить 365 календарних днів і більше, реальна річна процентна ставка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + ZB_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}},$$

договором для кожного з років користування кредитом;

ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики, протягом кожного з років користування кредитом;

T – строк користування фінансовим кредитом в календарних днях протягом кожного з років користування кредитом;

K_t – загальний розмір кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором (основний борг за кредитом на початок кожного з років користування кредитом.»

пункт 3.5 виключити

платежі споживача за споживчим кредитом до чистої суми виданого кредиту і розрахунок її здійснюється у процентах з використанням такої формули:

$$K = \sum_{t=1}^n \frac{K_t + ZB_t}{(100\% + PP)^{\frac{(d_t - d_1)}{365}}},$$

де PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

(...)

3.6. Розрахунок значення реальної річної процентної ставки методом, встановленим пунктом 3.5 розділу III цієї Методики, здійснюється із застосуванням програмного забезпечення.

У разі розрахунку значення реальної річної процентної ставки за допомогою програмного комплексу Microsoft Excel, застосовуються така функція:

ЧИСТВНДОХ (XIRR) - якщо потоки грошових коштів виникають з будь-якою періодичністю, як правило, для облікових періодів з різною тривалістю, що виражається в днях із зазначенням дати виникнення таких потоків грошових коштів.

Для розрахунку реальної процентної ставки за договором про споживчий кредит, яким передбачено, що період повернення кредиту становить менше 365

де PP – реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит;

K – загальний розмір споживчого кредиту, що є сумою коштів, які надані та/або мають бути надані споживачу за договором про споживчий кредит в момент видачі кредиту (основний борг за кредитом, тіло кредиту);

t – порядковий номер платежу, при цьому $t=1$ – порядковий номер платежу (платежів) на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_1 – дата платежу на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору);

d_t – дата платежу з порядковим номером t ;

n – кількість платежів, передбачених договором про споживчий кредит;

K_t – платіж в погашення основного боргу за споживчим кредитом (тіла кредиту)

з датою сплати d_t , при цьому $K = \sum_1^n K_t$.

ZB_t – загальні витрати за споживчим кредитом, визначені згідно розділу II цієї Методики, з датою сплати d_t , при цьому

календарних днів, використовується спрощена формула, яка не враховує вартість грошей у часі. Таке спрощення для короткострокових договорів дозволить спростити завдання розрахунку реальної процентної ставки для фінансових установ, та не призводить до скривлення реальної процентної ставки.

Натомість для довгострокових договорів про споживче кредитування розрахунок за спрощеною формулою та формулою складних процентів (згідно пункту 3.4) призведе до отримання суттєвих відмінностей в результаті розрахунку. Внаслідок цього споживачеві буде неможливо порівняти реальні процентні ставки за договорами про споживче кредитування, що пропонуються небанківськими фінансовими установами та банками, які надають інформацію про реальну процентну ставку, розраховану за формою складних процентів.

Водночас, реальна процентна ставка не використовуються споживачем для розрахунку витрат або вартості кредиту тому, що таку інформацію кредитодавець зобов'язаний надавати споживачеві перед укладанням договору та зазначати у договорі про споживче кредитування.

Крім того, реальна процентна ставка, враховує всі основні витрати, що несе позичальник при укладанні та виконанні договору.

Реальна процентна ставка надає

$ZB = \sum_1^n ZB_1$, ZB_1 – загальні витрати за споживчим кредитом із сплатою на початку дії договору про споживчий кредит (на момент укладання договору), а також під час видачі споживчого кредиту.

споживачеві порівняльну інформацію про реальну вартість споживчого кредиту. Її перевищення над номінальною процентною ставкою свідчить, що споживачеві доведеться понести додаткові витрати, пов'язані з отримання кредиту (додатково до виплат за процентами за номінальною ставкою).

Номінальна ставка, вказана в договорі, вказує споживачеві тільки на витрати на проценти за користування кредитом.

Крім того, Закон України «Про споживче кредитування» прийнятий, зокрема, з метою імплементації положень директиви 2008/48/ЄС Європейського Парламенту Та Ради про кредитні угоди для споживачів.

Зазначеною директивою визначене рівняння для складних процентів, за яким повинна розраховуватись річна відсоткова ставка платежів для договорів споживчого кредитування.

Тому використання формули простих процентів, яка не відображає вартість грошей у часі, не відповідатиме зобов'язанням України щодо імплементації зазначеної директиви, що передбачено Угодою про Асоціацію.

